

**ROVANIEMEN
RESERVIUPSEERIKERHO
80 VUOTTA 1937-2017**

HISTORIIKKI

ROVANIEMEN RESERVIUPSEERIKERHON
KAHDEKSAN VUOSIKYMMENTÄ
1937-2017

Koonnut

Tomi Tuominen

Kustantaja

Rovaniemen Reserviupseerikerho r.y.

KL-Kopio Oy, 2017

Saatteeksi

Rovaniemen Reserviupseerikerho r.y. täyttää 80 vuotta tammisunnuntaina 29.1.2017. Tämä teos juhlistaa kerhon merkkipäivää. Kerhon 20-vuotishistoriikki julkaistiin vuonna 1957 (Rovaniemen Reserviupseerikerho r.y. 1937–1957. Lapin Kansan Kirjapaino Oy, 1957) ja 60-vuotishistoriikki vuonna 1997 (Rovaniemen Reserviupseerikerho 60 vuotta 1937–1997: Historiikki. Lapin yliopistopaino, 1997). On siis taas sopiva hetki julkaista uusi historiikki.

Teoksen avaa Suomen Reserviupseeriliiton puheenjohtajan Mikko Halkilahden tervehdys. Tämän jälkeinen osio sisältää yhteenvedon kerhon aiemmista historiikeista ja jatkaa noita keskusteluja nykypäivään asti. Tätä seuraa kerhon nykyisten toimijoiden kirjoituksia menneen kahden vuosikymmenen keskeisistä tapahtumista. Historiikin lopussa on tilastotietoa kerhon hallinnosta.

Yhtenä itsenäisen Suomen vanhimmissa reserviupseerikerhoista kerhomme historia peilaa myös maamme historiaa. Tämä käy ilmi siitä, kuinka toimintaympäristön muutokset ovat vaikuttaneet myös kerhon toimintaan. Syvän rauhan aikana halukkuus osallistua reserviläisjärjestöjen toimintaan on taipuvainen laskemaan. Vaikka kerhoaktiivin näkökulmasta kiinnostuksen väheneminen on valitettavaa, kansamme hyvinvoinnin ja kokonaisedun näkökulmasta turvallisuuspoliittisen tilanteen säilyminen vakaana on ehdotonta. Näin ollen kerhon tuleekin jatkossa pyrkiä kehittämään toimintaansa yhä uusiin suuntiin.

Ltn Tomi Tuominen

Puheenjohtaja, Rovaniemen Reserviupseerikerho

SISÄLLYSLUETTELO

Suomen Reserviupseeriliiton tervehdys.....	1
Rovaniemen Reserviupseerikerhon toiminta vuosien saatossa	3
Vapaaehtoinen maanpuolustuskoulutus Rovaniemellä	13
Kalottitapaaminen – yhteistyötä yli rajojen	17
Kaksi kynttilää ikkunalla	22
Nuori reservinupseeri kerhoaktiivina	26
Valistustalon kellarista valoon.....	29
Reserviläistoiminnan väsymätön kehittäjä	32
Kerhon lippu.....	36
Reserviupseerikerhon ampumatoiminnan kehitys.....	41
Liitteet	47

Suomen Reserviupseeriliiton tervehdys

Arvoisat reserviupseerit,

Näin Suomen itsenäisyyden 100-vuotisjuhlavuotena on hienoa juhlistaa myös Rovaniemen Reserviupseerikerhon 80-vuotista taivalta. Se on kunnioitettava ikä suomalaisten reserviupseeriyhdistysten kentässä. Onhan Suomen Reserviupseeriliittokin vain reilut viisi vuotta vanhempi. Kautta aikain reserviupseeritoiminta on perustunut neljään tukijalkaan; maastourheiluun, ammuntaan, koulutus- ja järjestötoimintaan. Vahvana perustana kaikelle tälle toiminnallemme on aina ollut perinnetoiminta. Vaikka vuosikymmenet ovat vierineet, ovat perustoimintamuodot yhdistyksissä säilyneet varsin muuttumattomina. Hyvä on myös muistaa, että valtaosa reserviupseeritoiminnasta tapahtuu Reserviupseeriliiton 320:ssä jäsenyhdistyksessä.

Euroopan turvallisuustilanne on muuttunut merkittävästi viime vuosina. Emme enää elä maanosassa, jossa vallitsee pysyvä rauhantila. Rauhattomuutta on sekä idässä että etelässä. Vaikutukset levottomuuksista heijastuu myös meille tänne Pohjolaan. Epävakaissa tilanteissa maanpuolustuksen merkitys kasvaa entisestään, ja siihen pitäisi valtion reagoida myös taloudellisesti, vaikka näinä laihoina aikoina se ei olekaan kovin helppoa.

Onneksemme maassamme vallitsee vahva maanpuolustushenki. Ja hyvä niin, sillä jokaista suomalaista tarvitaan maamme puolustamiseen. Vain osalle meistä on suunniteltu tehtävä puolustusvoimien sodan ajan joukoissa. Suurin osa toimii reservinä. Reservissä oleminen ei kuitenkaan tarkoita, että olisimme hyödyttömiä. Poikkeusoloissa tehtäviä on varmasti enemmän kuin mitä tekijöitä löytyy. Varautuminen on paras keino selvitä mahdollisista kriiseistä. Se kuitenkin vaatii jo rauhan aikana näkemystä, panostusta ja rohkeutta henkilöiltä, jotka häiriötilanteissa

vastaavat turvallisuudestamme. On hyvä muistaa, että vapaaehtoiset maanpuolustajat ovat käytettävissä myös siviilipuolen poikkeusolojen tehtävissä.

Rovaniemen Reserviupseerikerho kuuluu liittomme aktiivisiin yhdistyksiin. Toimintanne on vahvaa kaikilla alussa mainitsemillani reserviupseeritoiminnan osa-alueilla. Erityisesti aktiivisuutenne MPK:ssa ja SRA- toiminnan kehittämisessä on ollut merkittävää. Lapin isoimpana yhdistyksenä, toimitte myös koko maakunnan reserviupseeritoiminnan varmistajana. Pitäkää isoveljenä huolta myös maakunnan pienemmistä yhdistyksistä. Haluan myös kiittää Rovaniemen Reserviupseerikerhoa ja Lapin Reserviupseeripiiriä Reservin ampumamestaruuskilpailujen järjestelyvastuun ottamisesta tälle vuodelle. Toramossa elokuussa järjestettävissä kilpailuissa tulee yhdistyksellänne varmasti olemaan iso rooli. Ja jos kaikki onnistuu hyvin, saatte todennäköisesti kisat järjestettäväksi myös vuodelle 2018.

Suomen Reserviupseeriliiton puolesta haluan esittää parhaimmat onnittelut 80-vuotista taivalta juhlivalle Rovaniemen Reserviupseerikerholle, sen johdolle ja jäsenistölle. Toivotan onnea ja menestystä tulevaisuuteen, sekä aktiivisia toimintavuosia jatkossakin.

Kapt Mikko Halkilahti

Puheenjohtaja, Suomen Reserviupseeriliitto

Rovaniemen Reserviupseerikerhon toiminta vuosien saatossa

Rovaniemen Reserviupseerikerhon perustaminen ja alkuvuodet

Jääkärimajuri Ejwind Ahonius (1897–1963) tuli Rovaniemelle töihin Pohjolan suojeluskuntapiirin I alueen (Rovaniemen ja Alakemijoen suojeluskunnat) aluepäälliköksi vuonna 1936. Ahonius oli työskennellyt aiemmin Porissa, missä hän oli tutustunut paikallisen reserviupseerikerhon toimintaan. Rovaniemelle saavuttuaan hän huomasi kuinka täällä vallitsi hyvin vastaanottavainen ja harrastusta osoittava suojeluskuntahenki, mutta kuinka huomattava osa paikallisista upseereista ei ottanut osaa suojeluskuntatyöhön. Ahonius ajatteli, että ehkä oman kerhon perustaminen innostaisi upseereita mukaan suojeluskuntiin.

Kerhon perustaminen ei aluksi lähtenyt käyntiin Ahoniuksen suunnittelemalla tavalla, koska paikalliset upseerit olivat jakautuneet niihin jotka kuuluivat suojeluskuntiin ja niihin jotka olivat jättäytyneet tämän toiminnan ulkopuolelle. Tämä kahtiajako ilmeni myös kerhon perustamiskokouksessa. Kaikki osanottajat eivät olleet vakuuttuneita siitä, että kerhoa olisi ylipäättään järkevä edes perustaa. Kerhon perustamisella Ahonius tähtäsi nimenomaan kaikkien upseerien saamiseksi mukaan maanpuolustustyöhön. Erityisesti myös niiden, jotka eivät toimensa tai jonkun muun syyn takia voineet osallistua suojeluskunnan upseeriosaston toimintaan.

Yhdistyksen perustamiskokous pidettiin Pohjanhovissa 28. päivänä tammikuuta 1937, siis Tammisunnuntain vuosipäivänä. Paikalle oli tullut 23 upseeria. Kokouksen avasi kapteeni E. Ahonius, toimien myös sen puheenjohtajana. Kerhon ensimmäiseksi puheenjohtajaksi valittiin majuri evp. B. Heimolainen.

Tammisunnuntaita vietetään vuosittain tammikuun viimeisenä sunnuntaina sen muistoksi, että suojeluskunnat alkoivat riisua venäläistä sotaväkeä aseista Etelä-Pohjanmaalla 28. tammikuuta 1918 vastaisena yönä. Tapahtumaa pidetään Suomen sisällissodan eli niin sanotun vapaussodan alkuna valkoisten osalta. Punakaartit ottivat samana aamuna vallan eteläisen Suomen kaupungeissa.

Tuolloin kerhon toiminnassa noudatettaviksi periaatteiksi määriteltiin seuraavaa: kerho ylläpitää yhteyttä reservin upseerien kesken, suojeluskunnan tilaisuuden pysyä sotailutuksen ja sotilaallisen toiminnan kehityksen tasalla, toimii yhdessä reservin ja vakinaisessa palveluksessa olevien upseereiden välillä, harjoittaa jäseniänsä ampuma-aseiden käyttöön ja kehittää isänmaallisten aatteiden eläyttämää reserviupseerikuntaa.

Kerhon perustamisen jälkeen nähtiin tärkeäksi harjoittaa yhteistyötä suojeluskuntajärjestön ja Lapin Rajavartioston kanssa. Puolustusvoimilla ei ollut tuolloin varuskuntaa Rovaniemellä. Lapissa oli tuolloin vain yksi toinen reserviupseerikerho, nimittäin kaksi vuotta aikaisemmin perustettu Kemijärven Reserviupseerit.

Juuri talvisodan kynnyksellä kerhon toiminta oli vilkkaimmillaan. Kesällä 1939 järjestettiin useita ampuma- ja suunnistuskilpailuja ja kerhon jäseniä osallistui ensimmäistä kertaa Suomen Reserviupseeriliiton maastokilpailuun Kuopiossa. 8.10.1939 useat kerhon jäsenet saivat kutsun sotaan edeltäviin kertausharjoituksiin. Samana päivänä oli kerhon ampumakilpailu. Ylimääräisten kertausharjoitusten alettua kerhon toiminta käytännössä lakkasi, koska kaikki keskeiset toimijat olivat kertaamassa. Kerhon jäsenmäärä oli tuolloin 46.

Väinö Aaltosen sodassa kaatuneiden muistoksi tekemä Miehen kohtalo tunturin huipulla - muistomerkki itsenäisyyspäivänä 2012 seppeleenlaskun jälkeen.

Sodissa kaatui kahdeksan kerhon jäsentä.

In memoriam

Ltn L. Passi, 17.12.1939 Suomussalmella

Ltn J. E. Hietala 23.12.1939 Jousijärvellä

Vänr K. Rautajoki 4.3.1940 Saijalla

Vänr S. Salonsaari 4.3.1940 Saijalla

Kapt K. Geitel 16.7.1941 Sallassa

Ltn P. Karvo 22.8.1941 Sallassa

Vänr M.J. Mäkynen 22.8.1941 Sallassa

Kapt E.V. Kesti 10.6.1944 Kiviniemessä

Kerhon toiminta sotien jälkeisinä vuosina

Sotien jälkeen kerhon jäsenmäärä lähti nopeaan nousuun ja toiminnan määrä lisääntyi merkittävästi verrattuna sotia edeltäneeseen aikaan. Vuosina 1946–54 kerhon puheenjohtajana toiminut majuri P.V. Pentikäinen olikin hyvin aikaansaava mies. Heti sodan jälkeen toiminnan painopiste oli urheilutoiminnassa ja huoltotyössä.

Urheilutoimintaa oli helppo järjestää ja monet reserviläiset halusivat osallistua siihen. Urheilutoiminta keskittyi tuolloin hiihtoon, maastajuoksuun ja suunnistukseen. Urheilutoiminta alkoi vuonna 1946 Taipaleenkylässä pidetyllä suunnistuskilpailulla. 1947 aloitettiin piirikisojen järjestäminen. Vuodesta 1948 lähtien kerhon jäsenet ovat osallistuneet RUL:n mestaruuskilpailuihin ja menestyneetkin niissä hyvin.

Kartanlukupaikalla autopartiokilpailussa.

Yleinen kilpailumuoto oli autopartiokilpailu. Kilpailussa nelihenkinen partio lähtee suorittamaan tehtävärataa autolla. Tapahtumaan kuuluu st-ajoa vastaava autosuunnistus ja miehistösuunnistus. Kaksi partion jäsentä jätetään matkan varrella suunnistamaan tietty rastiväli, minkä aikana kaksi muuta etenevät autolla seuraavalle rastille, josta he poimivat jalkaisin edenneet jälleen kyytiin. Rastitehtäviin kuului muun muassa käsikranaatinheitto, etäisyyden ja matkan arviointi sekä ammunta. Autopartio käytti keskinopeustaulukkoa, karttaa ja kelloa apunaan autosuunnistuksessa, sillä rastimyöhästymisestä sai virhepisteitä ja optimaalisesta ajasta lisäpisteitä.

Huoltotyö puolestaan tarkoitti käytännössä jälleenrakennukseen osallistumista ja sotainvalidien ja sankarivainajien omaisten avustamista. Huoltotyön yksi keskeinen kohde oli kaatuneiden reservinupseerien perheiden avustaminen. Sotien jälkeen kerho keräsi kymmenessä vuodessa yhteensä 1.019.000 markkaa tähän tarkoitukseen. Nykyarvoon muutettuna summa vastaa noin 35.000 euroa.

Yksi keskeisistä varainhankinnan muodoista oli erilaisten juhlien järjestäminen, joista saatiin pääsylippu- ja arvontatuloja. Näistä yleisöjuhlista luovuttiin kuitenkin aika pian ja järjestettiin pelkästään maanpuolustuksellisia juhlatilaisuuksia. Alkuvuosien kestopuosikkeja olivat mm. Mannerheimin syntymäpäiväjuhla (4.6., nykyinen Puolustusvoimain lippujuhlan päivä), Mannerheimin muistojuhla (28.1.), itsenäisyyspäivä (6.12.) ja kaatuneiden muistopäivä (toukokuun kolmas sunnuntai).

Kerhon 20-vuotispäivän iltajuhla Pohjanhovissa tammisunnuntaina 1957.

Luentojen järjestäminen on ollut osa kerhon toimintaa jo noista varhaisista ajoista lähtien. Varsinkin 1940- ja 1950-luvuilla luentotoiminta oli erittäin aktiivista. Kerhon tilaisuuksissa kävivät esitelmöimässä monet sota-ajan keskeiset henkilöt, muun muassa kenraalit A.E. Heinrichs, K.L. Oesch, A. Blick ja R. Lagus.

Kaiken kaikkiaan kerhon toiminta oli noina sotia seuranneina vuosikymmeninä erittäin aktiivista, monipuolista ja ilmeisen vaikuttavaa. Tästä kertoo se, että kerhon jäsenmäärä oli tuolloin paikkakunnan asukaslukuun nähden Suomen kerhoista korkeimpien joukossa. Tämän paikallisen aktiivisuuden lisäksi Rovaniemen kerhon jäsenet kiersivät myös ympäri Lappia ja kehottivat reservinupseereita perustamaan vastaavia kerhoja myös muille paikkakunnille. Rovaniemen kerho avusti monia näistä uudemmista kerhoista alkuvuosinaan niin henkisesti kuin rahallisesti.

Rovaniemen Reserviupseerikerhon aloitteesta syntyi näinä vuosina kiinteä yhteistoiminta kaikkien Lapin läänin reserviupseerikerhojen välillä. Tämä sai vuosien varrella yhä laajenevat mitat ja entistä kiinteämmät muodot. Tästä yhteistyöstä kehittyi sittemmin Lapin Reserviupseeripiiri, jonka käyttämät toimintamuodot ovat olleet osaltaan esikuvina reserviupseeriliiton ottaessa myöhemmin käytäntöön koko maata käsittävän piiriorganisaation.

Maanpuolustustyö hiljenee

Kerhon toiminnan painopiste on muuttunut vuosien saatossa. Sotien jälkeen, kun kerhon toiminta haluttiin saada kunnolla käyntiin, painottui urheilukilpailut ja huoltotyö. Kun tämä sodat kokenut sukupolvi poistui kerhon toiminnasta, siirryttiin jonkinlaiseen suvantovaiheeseen 1970- ja 80-luvuilla. Uuden sysäyksen kerhon toiminta sai 1990-luvulle tultaessa.

Presidentti Mauno Koivisto ilmoitti syyskuussa 1990, että Pariisin rauhansopimuksen sotilasartikloiden tulkintaa on syytä muuttaa. Neuvostoliiton hajoamisen johdosta niiden ei enää katsottu sitovan Suomea. Tämä tarkoitti sitä, että myös muut tahot kuin Puolustusvoimat pystyi antamaan sotilaallista koulutusta. Tämän seurauksena maanpuolustusjärjestöt perustivat valtakunnallisen Maanpuolustuskoulutus ry:n vuonna 1993. Vuonna 2007 toiminta uudelleenorganisoiitiin julkisoikeudelliseksi eli lailla perustetuksi Maanpuolustuskoulutusyhdistykseksi (MPK).

MPK:n kautta ryhdyttiin järjestämään lukuisia kaikille kansalaisille tarkoitettuja erilaisia kriisi- ja puolustusvalmiutta kohottavia kursseja. Kurssien painopiste pyrittiin pitämään nimenomaan sotilaallisten taitojen kehittämisessä. Vuosituhannen loppupuolella myös ampumatoiminta koki muutoksen, kun sovellettu reserviläisammunta (SRA) alkoi kasvattaa suosiotaan.

Naisten osallistuminen kerhon toimintaan

Naisten osallistuminen kerhon toimintaan on ollut aktiivista jo kerhon alkuvuosista lähtien. Sotien jälkeen kerhon naistoimikunnan toiminta lähti liikkeelle kahdesta syystä: naisten apua tarvittiin erilaisten juhlien järjestämisessä ja muussa huoltotoiminnassa, toisaalta naiset halusivat itse lähteä toimintaan mukaan nähdäkseen mitä puoliset kerhon piirissä touhusivat.

Naisjaosto perustettiin virallisesti vuonna 1949. Naisjaosto osallistui erityisesti varojen hankintaan huoltotyötä varten esimerkiksi valmistamalla ja muuten hankkimalla arpajaisvoittoja ja muuta juhlissa myytävää tavaraa. Huoltotyön tarpeen lakattua noin vuosikymmen sotien päätyttyä ja kerhon taloudellisen tilanteen vakiinnuttua, naisjaoston toiminta kuitenkin hiipui.

Naiset tulivat toden teolla uudestaan mukaan kerhon toimintaan 1990-luvulla. Elisabeth Rehnin puolustusministerikauden aikana valmisteltu naisten vapaaehtoinen asepalvelus tarkoitti sitä, että reservinupseerien joukko alkoi täydentyä myös naisilla. Laki naisten vapaaehtoisesta asepalveluksesta tuli voimaan 1. huhtikuuta 1995. Lain mukaan 18–29 vuotiaat naiset voivat hakea asepalvelukseen. Hakijan on oltava fyysisesti ja psyykkisesti terve Suomen kansalainen.

Merkittävä tienraivaaja tällä saralla on ollut kerhon puheenjohtajana vuosin 2007–08 toiminut Päivi Ekdahl. Laajaa arvostusta Lapin reserviläistoimijoiden joukossa nauttiva Ekdahl yleni nopeasti reservin kapteeniksi. Omalla toiminnallaan ja hienolla reserviläisurallaan Ekdahl on osoittanut kaikki naisten vapaaehtoiseen maanpuolustukseen aikoinaan kohdistuneet epäluulot aiheettomiksi.

Kerhon hallituksen kokouksessa vuonna 2005, vasemmalta lukien: Atte Lauerma, Seppo Rautiainen, Jaakko Pöykkö, Pekka Koskela, Yrjö Törneblom ja Päivi Ekdahl.

Talous ja jäsenet

Vuonna 1957 kerhon vuosibudjetti oli noin puoli miljoonaa markkaa, mikä on nykyrahassa noin 13.000 euroa. Tuolloin kerhossa oli 287 jäsentä. Kerhon budjetin loppusumma vuonna 2015 oli noin 1.500 euroa ja jäsenmäärä oli 255. Erona näissä laskelmissa on tosin se, että vanhempi summa pitää sisällään jäsenten koko jäsenmaksun, josta suurin osa tilitetään eteenpäin liitolle ja piirille, kun taas vuoden 2015 budjetti sisältää vain kerhon varsinaiseen toimintaan suoraan käytetyt varat. Vanhalla laskutavalla laskettuna vuoden 2015 budjetin loppusumma olisi noin 7.000 euroa.

Kerhon nykyinen omaisuus ja varallisuus on pitkälti perua vuonna 2016 puretun Valistustalon osakkeista. Lahjoituksina ja talkootyön tuloksina kerholle alkujaan päätyneet osakkeet myytiin vuosituhannen vaihteen tienoilla Lapin yliopiston ylioppilaskunnalle. Kaupasta

saadut rahat sijoitettiin Rovaniemen keskustassa Pekankadulla sijainneeseen toimistoon, mikä oli Lapin molempien reserviläispiirien päämaja. Kun tästä toimistosta myöhemmin luovuttiin, kotiutettiin nämä varat kerhon tilille.

Varojen korkotuotoilla on rahoitettu kerhon toimintaa ja osa pääomasta on käytetty merkittäviin hankintoihin tai juhliin menneen vuosikymmenen aikana. Tavoitteena kuitenkin on, että tätä pääomaa ei käytetä kerhon toimintaan, vaan että toiminta rahoitetaan jäsen- ja osallistumismaksuilla sekä avustuksilla. Kerhon talous on nyt vakaalla pohjalla.

Ltn Tomi Tuominen

Itse marsalkka Mannerheim kunnioitti läsnäolollaan kerhon 75-vuotisjuhlaa tammisunnuntaina 2012. Mannerheimia esittäneen Timo Närhensalon kanssa poseerasivat Rovaniemen Reserviläisten Pekka Laitila (vas.) ja Pasi Ruokanen (oik.).

Vapaaehtoinen maanpuolustuskoulutus Rovaniemellä

9.12.1996 kokoontui Rovaniemen Maalaiskunnan valtuustosalin kaksitoista maanpuolustusjärjestöjen ja Puolustusvoimien edustajaa perustamaan Maanpuolustuskoulutusyhdistyksen (MPK) Rovaniemen Paikallisosastoa. Lapin Sotilasläänin komentaja kenraali Seppo Tanskanen sanoi tuolloin Lapin Kansalle haastattelussa: "Lähivuosina nähdään onko uudella maanpuolustusjärjestöllä markkinarakoa. Lähivuodet selvittävät myös sen, mikä uuden järjestön tehtävä oikein on ja mitä se saa aikaan."

Vuonna 2016 voidaan todeta, että paljon on saatu aikaan ja turvallisuuteen, osaamiseen ja maanpuolustushenkeen on pystytty vaikuttamaan merkittävästi. Enimmillään Rovaniemen paikallisosastossa oli kursseille osallistuneiden postituslistalla toista tuhatta henkilöä, sekä miehiä että naisia. Kurssija järjestettiin sotilaallisten perustaitojen kertaamisesta omien tehtävävalmiuksien harjoittamiseen. Koulutus tähtäsi nimenomaan henkilökohtaisten taitojen parantamiseen. Siviilivalmiuksia kohotettiin turva- ja valmiuskursseilla joita järjestettiin vuodesta 1991 alkaen Lapin läänin alueella vuosittain lukuisia aikuisille ja lukiolaisille.

Laajempia turvallisuuskokonaisuuksia opetettiin erikoiskursseilla, joiden opettajat tulivat aina Helsingistä asti. Erityisesti eversti Osmo Visuri oli arvostettu luennoitsija näillä kursseilla. Erikoiskurssi vastasi hyvinkin alueellista maanpuolustuskurssia osallistujilleen.

Pariisin rauhansopimus ei enää voimassa

Vapaaehtoinen maanpuolustuskoulutus alkoi vuonna 1991 sen jälkeen, kun Suomen tasavallan presidentti Mauno Koivisto oli edellisenä vuonna todennut, ettei Pariisin rauhansopimus sitonut enää

Suomea. Näin siksi, että sen toinen osapuoli Neuvostoliitto oli lakannut olemasta.

Kenraali Jaakko Valtanen oli merkittävä ideologi suunniteltaessa koulutusta. Oli tarpeen tehdä selkeä ero Puolustusvoimien antaman joukkoyksiköiden koulutuksen ja MPK:n antaman koulutuksen välillä. Ei haluttu perustaa uutta Suojeluskuntaa – mutta haluttiin perustaa tehokas järjestelmä, jolla saatiin reservin ja muiden kansalaisten valmiuksia kokonaismaanpuolustuksen alalla parannettua. Yhdeksänkymmentäluvun alussa olivat kertausharjoitukset todella vähissä laman johdosta ja siksi MPK:n antama koulutus tuli todelliseen tarpeeseen.

Monia organisaatiomuutoksia

Tähän päivään mennessä on Maanpuolustuskoulutus kokenut monia mittavia rakenneuudistuksia. Alkuun oli kyseessä koulutusjärjestelmä, sitten muodostettiin rekisteröity Maanpuolustuskoulutusyhdistys ja viimein 2006 eduskunta hyväksyi lain, jossa Maanpuolustuskoulutusyhdistys on samanlainen yleishyödyllinen yhdistys kuin esim. Punainen Risti.

Tällä hetkellä on MPK:n suurin käyttäjä Puolustusvoimat, joka tilaa ja maksaa kulut vuosittain usean tuhannen sijoitetun reserviläisen saamasta koulutuksesta. Koulutusauditoinnit ovat vahvistaneet myös, että MPK:n antama koulutus on halpaa, tehokasta ja laadukasta. Kouluttajat ja kurssilaiset ovat erittäin motivoituneita ja koulutustulokset tyydyttävät myös Puolustusvoimia.

Suuria harjoituksia Rovajärvellä

Yhdeksänkymmentäluvun lopulla alkoi MPK:n paikallisosasto järjestää mittavia yhteisharjoituksia Sarriojärvellä, Rovajärven ampuma-alueella. Parhaimmillaan oli alueella liki 200 kurssilaista usealla eri kurssilla samaan aikaan. Logistiikkahyödyt olivat mittavat kun varusteet ja huolto saatiin näin koko joukolle yhdellä kertaa toteutettua. Vuosien myötä Sarrio-harjoitus siirtyi Heinuvaaraan ja sai nimen Heinu-harjoitus.

Puolustusvoimat on viime vuosina hyödyntänyt tehokkaasti kyseistä harjoitustapaa kouluttaessaan maakuntajoukkoja. Myös naisten harjoituksissa on monet kerrat koulutettu samalla periaatteella monia erityyppisiä kursseja yhteisen johdon ja huollon alla.

Reserviläiset pääkouluttajina

Kautta vuosien ovat kurssien johtajina ja pääkouluttajina toimineet reservinupseerit ja aliupseerit. Vuositasolla jopa 80 prosenttia kouluttajista on ollut aktiivireserviläisiä. Kurssien rakenne on pysynyt hyvinkin samana eli liki 60 prosenttia kursseista on ollut Puolustusvoimien tilaamia ja sotilaallisia valmiuksia parantavia vapaaehtoisia kursseja.

Kouluttajille ei ole maksettu palkkaa, ainoastaan matkakuluja on korvattu. Ilmainen muonitus ja majoitus kuuluvat luonnollisesti pakettiin. Kurssien vetäjät ovat saaneet pieniä kulukorvauksia jotka ovat vuosien aikana vaihdelleet. Kurssilaiset maksavat osallistumismaksun, joka sekin on vaihdellut vuosien mittaan MPK:n talouden vaihtelun mukaan. Kurssilaiset saavat kurssin aikana suojavaatetuksen, muonituksen ja majoituksen. Puolustusvoimien kalustotuki on jatkuvasti mittavaa ja välttämätöntä.

Valtiovalta ei ole vielä neljännesvuosisadan tehokkaan koulutusnäytön jälkeenkään pystynyt vakiinnuttamaan valtakunnallisen yhdistyksen valtionapua vaan siitä on vuosittain jouduttu taistelemaan eduskunnan talousarvion käsittelyn yhteydessä. Vuositasolla koulutetaan kymmeniä tuhansia reserviläisiä ja siviilihenkilöitä. Järjestön vuosittaiset koulutustulokset ja -määrä on huomattu laajalti yli maamme rajojen. Maanpuolustushenki elää vahvana kautta Suomen.

Kapt Kai Leinonen

Kerhon varapuheenjohtaja luutnantti Annukka Kurvinen ja puheenjohtaja luutnantti Tomi Tuominen palkitsemassa kotiutuvia vänrikkejä Nylund ja Sutinen Someroharjulla 19.6.2014. Taustalla kunniataulut joihin palkittujen nimet ikuistetaan.

Kalottitapaaminen – yhteistyötä yli rajojen

46 kertaa ovat pohjoismaiset reserviupseeriveljet kokoontuneet yhteiseen tapahtumaan jolla on vuosien varrella ollut monta nimeä. Kalottitapaaminen, Nordkalottövningen, Nordkalotträff kaikkia näitä nimiä on samasta hienosta tapahtumasta käytetty vuosikymmenten varrella.

Sadat ovat ne veljet, jotka ovat kokoontuneet yhteisen maanpuolustushengen sävyttämään tapaamiseen vuosittain vaihtuvaan kalotin maahan. Norjassa on käyty Kirkkoniemessä, Harstadissa, Bjerkvikissä, Evenesissä, Bardufossissa, Bodössä. Ruotsissa ovat tutuksi tulleet Kiiruna, Luleå - Kallax, Boden, Arvidsjaur. Suomessa on tapahtumaa järjestetty useimmin Rovaniemellä ja Sodankylässä. Onnistunut tapahtuma on ollut myös Kemissä ja viime kerrat on tapahtuma järjestetty Rovajärven Heinuvaarassa.

Upseeriveljiä ja ystäviä

Vuosikymmenten varrella on muodostunut vankkoja ystävyysseiteitä yli rajojen ja lomamatkat ovat sen takia joskus suuntautuneet näiden veljien luo muutenkin. Suomalaisten osuus tapahtuman osallistujista on perinteisesti ollut suurin sillä onhan meidän reserviläisjärjestömme myös jäsenmäärältään suurin.

Parikymmentä vuotta sitten veljesjärjestömme Lapin Reserviläispiiri käynnisti oman Aurora Borealis tapahtuman, joka kymmenen vuotta sitten liitettiin meidän Kalottitapaamiseemme, koska Ruotsin puolella vastaava aliupseerijärjestö lakkautti toimintansa. Nyt kulkevat Lapin reserviupseerit ja reserviläiset saman tapahtuman parissa yhtenä joukkona.

Perinteinen ohjelma

Tapahtuman sisältö on pysynyt vuosien aikana hyvin samanlaisena. Tuloiltana on ollut majoittumisen jälkeen tutustumisillanvietto, jota on usein vietetty hyvin luonnonkauniissa ympäristössä vesistöjen äärellä. Järjestäjät ovat laittaneet tarjolle hirveä, poroa, naudan sisäfileettä ja herkullisia lisukkeita vaahtoavan oluen kera nautittavaksi. Lyhyet esittely- ja tervetulopuheet ja välitön seurustelu ovat olleet illan sisältönä.

Lauantai-aamuna lipunnoston jälkeen on ollut Herrasmieskilpailun vuoro. Kuuden tunnin maastoon sijoittuva sotilaallisia tehtäviä sisältävä rata on jaettu kahteen kolmen tunnin jaksoon jossa on sisältönä ammuntaa paikallisin sotilasasein, suunnitusta, paikan ja maalinmäärittystä, esinetiedustelua maastoon kätkeytyjä varusesineitä etsien, tunnistetauluja ja tietokilpailukysymyksiä.

Kilpailussa on joukkuesarja ja henkilökohtainen kisa. Viimevuosien kestovoittaja on ollut Norja mikä on lisännyt painetta myös Suomen joukkueelle – ensi vuonna on meidän vuoro!

Lauantai-päivä huipentuu sananmukaisesti juhlaillalliseen, johon pukeudutaan juhlapukuun suurten kunniamerkkien kera. Illallinen sisältää maittavan juhlaruuan ja juoman lisäksi puheita joissa muistetaan isäntämaata ja nostatetaan myös yhteistä pohjoismaista maanpuolustushenkeä. Muistoesineet vaihtavat illan aikana omistajaa ja isäntämaan toimijoita muistetaan vieraiden taholta lahjoin. Loppuilta sujuukin sitten vapaan seurustelun ja maailmanparantamisen merkeissä pitkälle aamupuolelle.

Sunnuntaiaamupäivänä olemme vierailleet isäntämaan sotamuseoissa, nähneet toimintanäytöksiä varuskunnissa. Meille ovat pitäneet esityksiä isäntämaiden sotilasjohdon edustajat kertoen hyvinkin perusteellisesti maansa puolustuspolitiikasta ja sen

nykytilasta. Luottamus naapureihin on kasvanut sitä kautta merkittävästi.

Loppulounas ja herrasmieskilpailun palkintojen jako ovat tapahtuman lopetushetki. Seuraava isäntämaa kutsuu tervetulleeksi ja lounaan jälkeen alkaakin sitten kotimatka joka osallistujille pisimmillään kestää 12 tuntia.

Kalottiottelun voittajan on helppo hymyillä. Suomi voitti joukkuekilpailun vuonna 2003, jolloin Kalottitapaaminen järjestettiin Arvidsjaurissa Ruotsissa. Joukkueen jäsenet vasemmalta lukien: majuri Matti Kuula, kapteeni Seppo Rautiainen ja luutnantti Markku Ylivaara. Henkilökohtaisen Jääkärikilpailun voitti Sodankylän kerhon puheenjohtaja Ylivaara ja toiseksi tuli Rovaniemen kerhon Rautiainen.

Eestiläiset mukaan tapahtumaan

Kolmesti ovat tapahtumaan osallistuneet Kaitseliiton Harju Malevan osanottajat, jotka kutsuttiin mukaan ensimmäistä kertaa vuonna 2013 Rovajärvelle Suomen isäntämaavuorolla. Lapin piirien yhteistyökumppanit Tallinnasta ovat meille veljeskansana tärkeitä ihmisiä. Laajeneva yhteistyö on eestiläisille ystävillemme tärkeä tuki heidän rakentaessaan puolustusvalmiuttaan uudelleen itsenäisyyden hankkineessa Virossa.

Ruotsin joukkue pitämässä taukoa Kalottiottelun aikana vuonna 2016.

Kalottiottelu aloitetaan uudelleen

46 vuotta on tämä pitkäaikaisin keskeytymätön pohjoismainen reserviläisyhteistyö jatkunut ja nyt se kehittyy eteenpäin. Kesällä 2016 tuotiin tapahtumaan uusi sisältökokonaisuus joka kehittyessään tuo mukaan nuoria reserviläisiä säännöllisesti kisaamaan. Kalottiottelu – monipuolinen ampumakilpailu, joka oli ollut pysähdyksissä muutaman vuoden, elvytettiin uudelleen. Näin Heinuvaaraan saatiin nuoria vetreitä reserviläisiä, mikä sen lisäksi, että se laski osallistujien keski-ikää merkittävästi, toi tapahtumaan nuorta voimaa mikä saa uskomaan että tapahtumalla on edessään toiset vireät vuosikymmenet.

Kapt Kai Leinonen

Vuonna 2005 Ruotsissa järjestetyn Kalottiottelun voittanut Suomen joukkue.

Kaksi kynttilää ikkunalla

Juhlallisen valatilaisuuden alokkaiden rivistöissä kävi kohahdus, kun kuulutettiin, että tällä kertaa valan esilukijana toimii Ihantalan etulinjan upseeri. – He toistivat valansa erittäin hyvin ja selkeästi, kehuu kunniatehtävän saanut 91-vuotias reservin upseeri Yrjö Törneblom.

Käkisalmella syntynyt, Joensuussa, Iisalmessa ja Jyväskylän yliopistossa koulunsa käynyt Yrjö Törneblom päätyi aikoinaan opettajaksi Rovaniemelle, jossa hän nauttii nyt erittäin aktiivina veteraanina nuoren polvenkin arvostusta. Sitä todistaa mm. se, että tietävästi ainoana rintamaupseerina koko maassa hän on Rovaniemen Reserviupseerikerhon hallituksen jäsen.

Arvostus on molemminpuolista, sen kuulee siitä, miten lämmöllä ja kehuen Yrjö kertoo nuorten reservin upseereiden ja aliupseereiden maanpuolustuksen hyväksi tekemästä työstä. – Nuoriso suhtautuu meihin veteraaneihin erittäin myönteisesti tänä päivänä. He tunnustavat ja hyväksyvät vapaan isänmaan saavuttamiseksi tekemämme työn. He ovat ymmärtäneet mikä maailmassa on arvokasta, ja jatkavat työtä sen säilyttämisen puolesta. Ilahduttavaa on, että naiset ovat mukana jatkamassa perinnettä.

Itsenäisyys ei ole kuitenkaan Yrjön elämässä kymmeniä vuosia sitten käyty raskas taistelu muistoineen ja tämän päivän juhlapäivät liputuksineen. Se on konkreettista muistuttamista, ettei itsenäisyys ole itsestäänselvyys, sen eteen on tehtävä työtä. Niinpä hän vielä tänäkin päivänä käy kutsuttuna puhumassa kokelaiden kotiuttamistilaisuuksissa. Elävä esimerkki muistoineen menee perille paremmin kuin kirjasta luettu historiavälähdys.

Päivän puolustuspolitiikasta Yrjö Törneblomilla on vakaat mielipiteet:
– Nyt kun puolustusvoimien vahvuus pienenee, paikalliset joukot on säilytettävä. Maamme on niin suuri, ettei joukkoja siirrellä hetkessä, jos tarve tulee. Koulutusaikaa ei tule nykyisestä enää lyhentää, mutta se on tehtävä mielekkääksi. Ei myös pidä tuudittautua uskomukseen, ettei meitä mikään uhkaa. Selusta on aina turvattava, ja se turvataan ottamalla vastaan Nato.

Yliluutnantti Yrjö Törneblom pitämässä puhetta talvisodan päättymisen muistojuhlissa 13.3.2013.

Nuorelle reservin upseerille itsenäisyys on vapautta ja vastuuta

Mitä vanhemmaksi nyt 33-vuotias reservin yliluutnantti Päivi Ekdahl tulee, sitä herkemmäksi hän tuntee suhteensa veteraaneihin. He ja sodissa kaatuneet liittyvät voimakkaasti Päivin ajatukseen itsenäisyydestä.

Syvä kunnioitus ja kiitollisuus itsenäisyyden taanney veteraaneja kohtaan saa Päivin liikuttamaan kyyneliin asti esimerkiksi tilanteessa, jossa haastatellaan lähes yhdeksänkymppistä sotaveteraania. – Pystyn sieluni silmin näkemään hänessä nuoren pojan rintamalla, nyt vanhan ja hauraan miehen, jossa asuu kaiken nähneen viisaus.

Päivi muutti pari vuotta sitten Turkuun Rovaniemeltä, jossa hän toimi mm. Rovaniemen Reserviupseerikerhon puheenjohtajana. Työskennellessään Rovaniemen Veljes-Sairaskodilla hän koki olevansa tekemisissä ainutlaatuisen sukupolven kanssa. Sille yhteinen asia oli sodasta selviytyminen, velvollisuuden tunto ja vastuun kantaminen, mutta myös hyväntahtoinen huumori. Päivi miettii usein saivatko nämä luonteenpiirteet aikaan talvisodan ihmeen, vai kasvattivatko raskaat kokemukset tämän sukupolven tällaiseksi. Hän miettii myös, pystyisivätkö tämän päivän nuoret samaan mihin veteraanit aikoinaan.

Itsenäisyys tarkoittaa Päiville vapautta ja vastuuta. Henkilökohtaisella tasolla se on oikeus tehdä itse valinnat elämässä. Vapautta on se, että voi opiskella, tehdä työtä, harrastaa. Yrjö Törneblomin tavoin Päivinkin mielestä tulee yhä edelleen vastuullisesti tehdä työtä itsenäisyytemme eteen: – Tekemällä työtä, opiskelemalla, kasvattamalla lapsia ja osallistumalla yhteiskunnan toimintaan teemme oman osamme.

Päiville itsenäisyyspäivä on yksi tärkeimmistä juhlapäivistä. Rovaniemellä olemisen aikoina se oli juhlatilaisuuksia, joissa veteraanit olivat kunniavieraina. Turussa juhlaohjelma on perinteinen läheisten kanssa: Tuntematon sotilas televisiosta, kävelylenkki sankarihaudoille ja juhlapäivällinen isältä tilatusta hirven paistista.

- Kun illalla sytytän kaksi sinivalkoista kynttilää ikkunalle tietäen, että tuhansissa kodeissa tehdään samoin, tunnen ainutlaatuista ylpeyttä ja yhteenkuuluvuutta, kiteyttää nuori upseeri.

Leena Jakkula

Kirjoitus on julkaistu EL-Sanomien numerossa 6/2010.

Rintamaveteraani, ylliluutnantti Yrjö Törneblom toimi aktiivisesti Rovaniemen Reserviupseerikerhon hallituksessa aina kuolemaansa saakka vuonna 2015. Kapteeni Päivi Ekdahl toimi kerhon puheenjohtajana 2007-08.

Törneblom kertoo tarinaa Häkinrinteellä 7.3.2007, kun kymmenen virolaista maanpuolustusaktiivia kävi vierailulla Lapissa. Kuvassa keskellä kerhon jäsen kapteeni Erkki Kallio.

Nuori reservinupseeri kerhoaktiivina

Usein kuulee nuoria kaivattavan lisää reserviläistoimintaan. Monet palvelustovereistani kuuluvat johonkin reserviläisjärjestöön, mutta suurin osa heistä on vaihtanut paikkakuntaa opiskeluidensa vuoksi, tai ovat muutoin elämäntilanteessa jossa aika ei mielekkäästi riitä aktiiviseen osallistumiseen. Itse liityin jäseneksi monen muun tavoin Reserviupseeriliiton järjestämässä tilaisuudessa jo palvelusaikanani, Reserviupseerikoulussa Haminassa. Katson tämän käytännön tehokkaaksi tavaksi saada tulevat reserviläiset mukaan toimintaan, ja toivoisin sen jatkuvan.

Suurin haaste reserviläisjärjestöille nuorten kohdalla on kuitenkin mukautua nykyisen tietoyhteiskunnan informaatorakenteisiin. Juuri kotiutuneella reserviläisellä ei useinkaan ole juuri minkäänlaista käsitystä siitä, mitä reserviläisjärjestöt tarjoavat. Jos tieto jostain toiminnasta liikkuu vain kuulotietona jäsenten välillä, se on toimintaan kuulumattomalle yhtä kuin sitä ei olisi.

Helsingin Reserviupseeripiirin nuorten upseerien toimikunta suoritti piirin nuorille jäsenille kyselyn vuonna 2013 ja 2015. Kyselyn tulosten perusteella mielekkäimmät tietolähteet nuorille reservinupseereille olivat sähköposti, Facebook sekä kiertokirjeet. Kyselyyn oli mahdollista antaa myös avointa palautetta, ja monessa mainittiin idea jonkinlaisesta yhdistyksen järjestämästä tapahtumasta tuoreille reserviläisille. Kutsu tällaiseen madaltaa kynnystä lähteä mukaan, sekä tarjoaa loistavan tilaisuuden kertoa toiminnasta omakätisesti, jolloin nuorten ajatukset reserviläistoiminnasta saavat mahdollisuuden härmistyä todellisuudeksi. Meidän kerhomme on tarttumassa tällaiseen toimintamalliin, ja toivomme sen tuovan mukaamme lisää aktiivisia nuoria.

Pelkkä tieto toiminnasta ei silti yksin riitä, vaan nuoret haluavat tietysti myös heille mielekästä toimintaa. Edellä mainitussa kyselyssä suurinta kiinnostusta herättivät mahdollisuudet kertausharjoitusvuorokausiin, rata-ammunnat, johtamiskoulutus, sovelletut- sekä maastoammunnat, sota-ajan sijoitukseen vaikuttaminen ja kenttäkelpoisuuden ylläpito. Kasvavaa kiinnostusta nuorilta reservinupseereilta löytyi myös turvallisuuspolitiikkaa kohtaan.

Meidän kerhollamme, sekä koko Lapin reserviläisyhteisöllä, nämä ovat hallussa. Toiminnan kirjo on laaja, sitä on paljon ja se on laadukasta. Vaikka ammunta on vain pieni fragmentti vapaaehtoista maanpuolustustyötä, on se monelle kuitenkin tärkeää ja mielekästä. Useille urheilu- ja harrastusammunta ovat elämäntapa sekä tärkeä harrastus, joten onneksi reserviläisammunta elää ja voi Rovaniemellä hyvin. Omalla kohdallani ammunta oli myös yksi pääsyitäni hakeutua palvelukseni jälkeen reserviläistoiminnan pariin, sillä kerhot tarjoavat loistavat puitteet harrastuksen aloittamiseen. Olen usealle kerhomme jäsenelle, sekä monelle muulle reserviläiselle, suuressa kiitollisuudenvelassa heidän tuestaan ja avustaan ammuntaharrastukseni aloittamisessa.

Monet vastakotiutuneet voivat myös ajatella, että heidän on vaikea päästä porukkaan sisään, tai että heitä ei oteta vastaan hyvin. Voin vakuuttaa, että meidän kerhomme kohdalla näin ei ainakaan ole. Tuntematta entuudestaan ketään, osallistuin ampumakouluun samana kesänä kun kotiuduin ja myöhemmin syksyllä menin kerhon syyskokoukseen, jossa minut valittiin heti kerhon hallitukseen.

Tämän jälkeen olen ollut mukana mm. SRA-toiminnassa, erinäisissä ammunnoissa, Kalottiottelussa sekä kouluttajana MPK:n "Nuori reservinjohtaja" -kurssilla. Olen päässyt tapaamaan suuren joukon uusia samanhenkisiä ihmisiä, ulkomaalaisiakin. Olenpa jopa metsästänyt opintopisteitä käyttämällä ammattitaitoani hyödyksi eräässä Toramon ampumaradan kehittämiseen liittyvässä seikassa. Paljon on myös jäänyt välistä, mutta kertaakaan en ole tuntenut,

ettenkö olisi tervetullut. Tahtoisinkin siis rohkaista kerhomme nykyisiä, sekä tulevia, nuoria jäseniä astumaan rohkeasti toimintaan mukaan. Emme jätä ketään taaksemme, vaan otamme kaikki halukkaat mukaan heidän voimavarojensa ja kiinnostuksiansa sallimissa puitteissa.

Vänr Janne Matilainen

Upseerikokelas Matilainen ylittämässä puroa sissitehtävän aikana.

Valistustalon kellarista valoon

Rovaniemen Reserviupseerikerhon toimitilat ovat vuosien varrella olleet moninaiset. Vastavalmistunut Valistustalon kellarikerros oli monien vuosien ajan säännöllisenä kokoontumispaikkana jossa vietettiin kerhoiltoja, suunniteltiin tempauksia, pidettiin arkistoja ja välinevarastoja. Tila oli kohtuullisen suuri liki 40 neliömetriä, pieni keittiötila ja arkistohuone mahtuivat sinne hyvin.

Tila yhdistyksille saatiin osakelahjoituksina maanpuolustushenkisiltä reserviläisiltä jotka eivät halunneet pitää kiinteistön osakkeita hallussaan tyhjän panttina. Alkuun tila oli ilmainen mutta loppuaikoina taloyhtiön korjausvelvoitteiden kasvaessa oli vuokran merkittävä nousu uhkana toiminnalle. Piirihallitus on vuosien varrella kokoontunut usein pankkien, vakuutusyhtiöiden ja muiden maanpuolustushenkisten yritysten kokoustiloissa niiden vieraana.

Uuteen toimitilaan Pekankadulle

Piirien toiminnanjohtaja tarvitsi työtilan ja piirit samoin kokoustilan. Lapin Maanpuolustuksen Tuki ry olikin keskeisessä osassa kun Pekankadulta kaupungin keskeltä ostettiin 2 huonetta ja keittokomero piiritoimistoksi. Parinkymmenen vuoden ajan tila palvelikin erinomaisesti niin piirien kuin paikallisten yhdistysten toimi- ja kokoustilana. Lisääntyvä koulutus- ja ampumatoiminta vaativat kuitenkin lisää tilaa ja kun Valistustalo alkoi olla purku-uhan tai laajan korjauksen tarpeessa päättivät piirit luopua osakkeistaan kun tuli mahdollisuus saada niistä hiven käteistä. Samaan aikaan oli ampumatoiminta saanut uudet toimivat puitteet Toramon ampumaradalta, jossa Rajavartiostolta oli kaupungille siirtynyt rata ja lukuisa määrä rakennuksia.

Toiminta keskittyy Toramolle

Toramon radan uudelleen käyttöönotto mahdollistui merkittävän yhteistyöprojektin avulla. Perustettiin Toramo-toimikunta, joka teki mittavan työn kunnostaessaan ja uusiessaan radan ympäröivän aidan, puhdistamalla ratavallit ja siivotessaan alueen. Kaikki ympäristöluvut ja niiden vaatimat toimenpiteet tehtiin tarkoin ja niin rata saatiin uudelleen käyttöön parin vuoden käyttökiellon jälkeen.

Toramon Reserviläistalo, Rajavartiolaitoksen entinen sotilaskoti ja esikuntarakennus, ostettiin Lapin reserviläispiirien toimintakeskukseksi Rovaniemen kaupungilta vuonna 2015. Tätä ennen tiloissa oltiin oltu vuokralla jo jonkin aikaa.

Rata-alueen rakennukset olivat kaupungin ja niiden vuokraus paikallisen Reserviläisyhdistyksen käyttöön avasi mahdollisuuden uusien toimitilojen saamiseen myös piireille ja Rovaniemen Reserviupseerikerholle. Alkuun siirrettiin arkistoja Toramon tiloihin. Aikaa myöten tuli mahdolliseksi talojen ostaminen alueelta. Piirit päättivät yhdessä ostaa kaikki alueen talot. Alkuun myytiin

Pekankadun osakehuoneisto ja kun Rovaniemen kaupunki sitkeiden neuvottelujen jälkeen päätti myydä rakennukset, ostivat piirit vuonna 2015 talot jotka sijaitsevat kaupungin vuokramaalla.

Kaikki piirien ja paikallisten yhdistysten varastot siirrettiin Toramolle ja sinne sijoitettiin piirin toiminnanjohtajan työtilat ja piirien arkistot. Päärakennuksen lämmitysjärjestelmä uudistettiin ja piha-alue korjattiin, kiväärirataa parannetaan merkittävästi korottamalla suojavalleja Puolustusvoimien varomääräysten edellyttämälle tasolle. Rakennukseen on rakennettu kunnollisia varastotiloja ja se on monipuolisesti varustettu koulutus ja luentokäyttöön. Tilat mahdollistavat myös väliaikaisen majoittumisen, mitä mahdollisuutta usein onkin käytetty esim. eestiläisten, ruotsalaisten ja norjalaisten yhteistyökumppaneiden vierailujen aikana. Talon ylläpito on Rovaniemen reserviläisten vastuulla ja vuokraus kulujavastaavaan hintaan hoidetaan heidän kauttaan.

Alue mahdollistaa monipuolisen ampumatoiminnan, sillä alueella on kaksi pistoolirataa, 150 m kiväärirata, hirvirata, pienoiskiväärirata, ampumahiihtostadion ja jousiampumarata. Läheiset metsäalueet ovat myös käytettävissä suunnistuskisoihin ja maastoharjoituksiin laajemmassakin mitassa.

Kapt Kai Leinonen

Reserviläistoiminnan väsymätön kehittäjä

Kai Leinonen, reserviläispiirien toiminnanjohtaja sekä Lapin Nuija -lehden päätoimittaja, ei ainakaan Pohjois-Suomen maanpuolustusjärjestöjen keskuudessa esittelyjä kaipaa. Mies on ollut mukana jos jonkinlaisissa reserviläistoiminnassa ihailtavan aktiivisesti aina 80-luvun lopusta lähtien. Rovaniemen reserviupseerikerhon hallitukseen hänet valittiin ensimmäisen kerran vuonna 1991, jolloin hänet nimitettiin kerhon ampumaupseeriksi. Näiden 25 vuoden aikana Leinonen on hoitanut monenlaisia tehtäviä niin Rovaniemen reserviupseerikerhossa, Lapin reserviupseeripiirissä kuin Reserviupseeriliitossakin.

Haminasta kotoisin olevan miehen pohjoiseen toi työ 70-luvun lopulla, jolloin hänet pestattiin Rovaniemen kaupunginorkesteriin soolosellistiksi. Nuorena miehenä ammattia miettiessään mielessä oli ollut kaksi vaihtoehtoa; joko ura armeijan leivissä tai muusikkona. Vaikka lopulta leipätyöksi valikoitui jälkimmäinen vaihtoehto, on Leinonen tehnyt siinä rinnalla vapaa-ajallaan vähintäänkin toisen kokopäivätyön verran hommia maanpuolustustyön hyväksi reserviläisenä.

Mikä on saanut Leinosen uhraamaan lukemattomia tunteja ja kilometrejä järjestötyöhön kaikki nämä vuodet? Ainakin yksi suuri syy on vahva näkemys siitä, että mahdollisen kriisin puhjetessa reserviläisiä tarvitaan kaikkialla viranomaisten avuksi. Myös halu luoda edellytykset reserviläisten kouluttamiselle on toiminut eteenpäin vievänä motivaattorina, sillä pilliin vihelletäessä ei ole enää aikaa harjoitella, vaan jokaisen on tiedettävä mitä tehdä. Siispä tultuaan mukaan reserviupseerikerhon toimintaan, Leinonen on määrätietoisesti ollut mukana kehittämässä koulutustoimintaa yhteistyössä niin Maanpuolustuskoulu ry:n kuin muidenkin reserviläisjärjestöjen kanssa. Sovelletujen reserviläisammuntojen aloittaminen, ampumatoiminnan kehittäminen,

palkitsemisjärjestelmän luominen sekä viimeisimpänä Toramon reserviläistalon ostaminen piireille ovat olleet Leinosen reserviläisuran kohokohtia. Myös jokavuotisen kalottiottelun uudelleen aloittaminen ja laajentaminen on ollut hänelle varsin tärkeä toiminnan muoto.

Kouluttamisen ja sotilastaitojen ylläpitämisen ohella Leinonen näkee reserviupseerikerhon tärkeänä tehtävänä myös upseeriperinteiden ylläpitämisen. Tähän meitä velvoittaa jo pelkästään se, että prosentuaalisesti suurin osa sodissamme kaatuneista oli upseereita. Mutta vaikka upseeriperinteet ovatkin oma lukunsa, näkee Leinonen Rovaniemen Reserviupseerikerhon yhteistyön mm. Rovaniemen Reserviläiset ry:n kanssa jatkossakin ehdottomana. Maanpuolustustahdon ja -hengen ylläpitäminen on kaikkien reserviläisjärjestöjen yhteinen tehtävä. Toimiminen yhdessä oman alueen aktiivien kanssa tekee toiminnan kriisin aikana joustavammaksi. Leinonen painottaakin, että sodassa kaikki ovat kuitenkin samassa teltassa, eikä yhdistysten jäsenyyksiä kysellä.

Leinosen CV:tä tutkiessa lukijaa hengästyttää, sillä vaikuttaa, että hänellä on oltava vuorokaudessa enemmän tunteja kuin muilla. Hän myöntääkin, että kuormittavinta päivätyön ja järjestötoiminnan yhdistämisessä on ollut krooninen ajanpuute. Aktiivinen toiminta monella rintamalla ei olisikaan koskaan onnistunut ilman keskimääräistä ymmärtäväisempää kotijoukkoa. Leinosen tukena on jatkuvasti ollut vaimo, joka on autellut milloin missäkin touhussa jäsenkirjeiden postituksesta ja tekstinkäsittelystä lähtien.

Vaikka kerhon jäsenmäärässä on vuosien saatossa tapahtunut aaltoliikettä, ei Leinosen ole tarvinnut yksin toimia. Aktiiveja on aina ollut mukana isompi tai pienempi porukka, jotka ovat pyörittäneet toimintaa. Nuorten jäsenten liittyminen kerhoon on ollut kestohuolenaihe, mutta Leinosen näkemys on, että nuoria on kyllä tasaiseen tahtiin tullut mukaan. Suurimpana muutoksena hän näkee tällä hetkellä sen, että sotiemme veteraanien määrä jäsenistössä laskee luonnollisista syistä.

Monella tapaa on siis sukupolvenvaihdon aika. Näin myös Leinosen reserviläistöiden kohdalla. Toimittuaan Lapin Nuijan päätoimittajana vuodesta 1999 ja reserviläispiirien toiminnanjohtajana vuodesta 2008, on hän nyt päättänyt jättäytyä syrjään vuoden 2017 aikana ja antaa työt uusien toimijoiden hoidettavaksi. Täysin oman onnensa nojaan hän ei kuitenkaan yhdistystä ja piirejä jätä, vaan lupaa toimia aktiivisena reserviläisenä edelleen ja luonnollisesti neuvoa seuraajiaan kaikin mahdollisin tavoin.

Rovaniemellä Leinosta kuitenkin tullaan näkemään vähemmän, sillä Norja ja Kreikka ovat kotimaan ohella muodostuneet hänelle ja vaimolle tärkeiksi vapaa-ajanviettokohteiksi. Vuodesta 2004 lähtien heillä on ollut kakkoskoti Pohjois-Norjassa, joten todennäköistä on, että neuvonantajan tehtäviä hoidetaan mitä suurimmassa määrin etänä sieltä käsin. Ajanvietto-ongelmia ei Leinoselle ole luvassa, sillä molemmissa kodeissa kirjahyllyt notkuvat lukijaansa odottavia teoksia. Sotahistoriaan liittyviä, kuinkas muuten.

Ltn Annukka Kurvinen

Kapteeni Kai Leinonen toimi Rovaniemen Reserviupseerikerhon puheenjohtajana 1997–2000, Lapin Reserviupseeripiirin puheenjohtajana 2001–2004, Suomen Reserviupseeriliiton varapuheenjohtajana 2004–2007 ja Lapin reserviläispiirien toiminnanjohtajana 2008–2017.

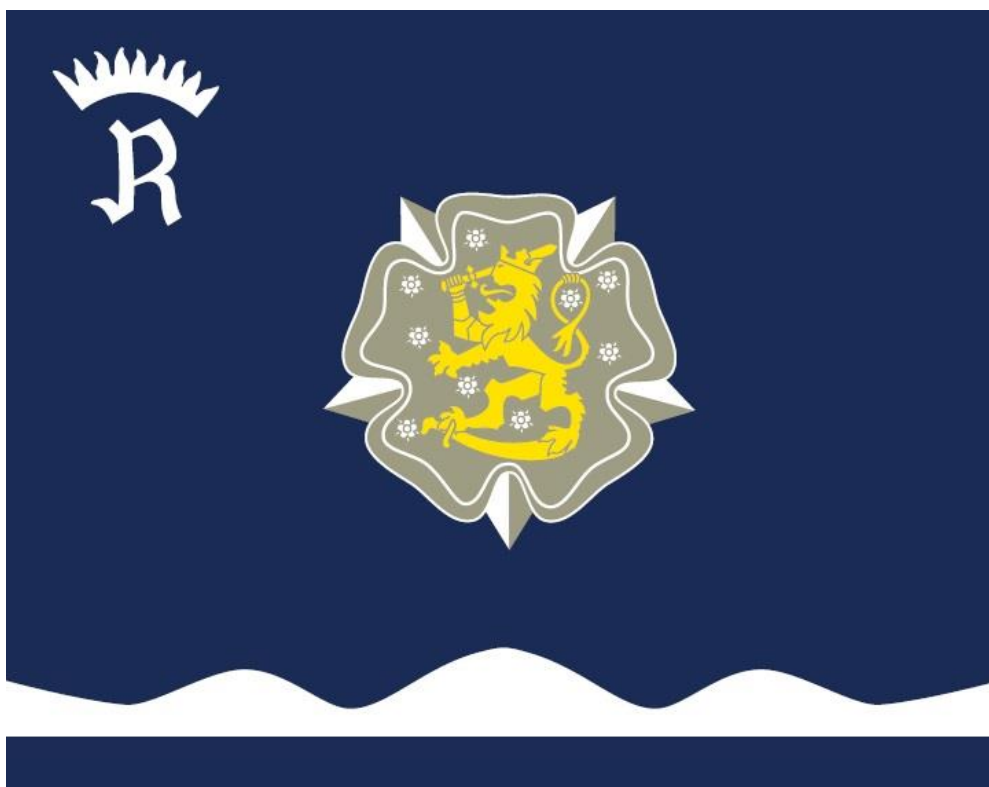
Norjan Reserviupseerien puheenjohtaja, kontra-amiraali Jørgen Bergrav (vas.) oli vieraana Kalottitapaamisessa Heinuvaarassa vuonna 2013. Lapin Reserviläispiirien toiminnanjohtaja, kapteeni Kai Leinonen (oik.) vastaanottamassa onnitteluja.

Kansainvälisen ARCTICMIL 2013 sotilastaitokilpailun kisatoimistossa tehtävöpäällikkö majuri Seppo Rautiainen ja Veitsiluodon kerhon Heikki Aula ratkaisemassa ongelmaa.

Kerhon lippu

Rovaniemen Reserviupseerikerhon lippu on piirretty siniselle pohjavärille ja se sisältää kolme elementtiä. Alhaalla kulkevat laidasta laitaan valkoisena aaltona tunturit, symboloiden Lappia ja Rovaniemeläistä tunturimaisemaa. Vasemmassa yläkulmassa on entisen Rovaniemen kauppalan vaakunasta mukailtu hopeinen goottilainen kirjain R ja sen yläpuolella revontulien säteistä muodostettu kruunu. Keskellä lippua on Suomen Reserviupseeriliiton logo, mikä sisältää kruunupäisen leijonan ja sen ympärille sirotellut yhdeksän hopearuusua.

*Kenraaliluutnantti Aarne Blick
naulaamassa kerhon lippua
tammisunnuntaina 1957.*

Kerhon lippu vihittiin käyttöön yhdistyksen 20-vuotisjuhlassa tammisunnuntaina 28.1.1957. Perinteiden mukaisesti, päivä alkoi seppeleenlaskulla Rovaniemen toisella hautausmaalla sijaitsevalla sodassa kaatuneiden muistomerkillä. Lipun naulaaminen ja varsinainen juhla järjestettiin Lyseonpuiston lukiolla. Päivän päätti juhlaillallinen Pohjanhovissa.

Vuosien saatossa ahkerassa käytössä ollut lippu alkoi ratketa kiinnityskohdasta. Lipun uusimista käsiteltiin kerhon syyskokouksessa 18.10.2012. Keskustelun jälkeen päädyttiin siihen, että kerholle ei ole

tarkoituksenmukaista suunnitella uutta lippua, vaan tilataan ulkonäöltään nykyistä lippua vastaava uusi lippu. Perinteitä kunnioittaen, uuden lipun käyttöönotto päätettiin suorittaa seuraavana tammisunnuntaina.

27.1.2013 Lyseonpuiston lukiolla järjestetyssä tilaisuudessa esiintyi Lapin sotilassoittokunta. Koska kyseessä oli yhdistyksen olemassa olevan lipun uusiminen, ei lippua normaalin tavan mukaisesti luovuttanut kerholle kukaan yhdistyksen ulkopuolinen taho. Tämän takia yhdistyksen pitkäaikainen jäsen majuri Aarre Seppälä toimi muodollisesti lipun luovuttajana ja lipun vastaanotti silloinen puheenjohtaja luutnantti Tomi Hämäläinen. Lipun naulaukseen osallistui kerhon kaikkien keskeisten yhteistyötahojen edustajat. Mielenkiintoisena yksityiskohtana mainittakoon, että uusittua lippua oli naulaamassa myös kerhon kunniapuheenjohtaja majuri Martti E.

Karinen, joka oli ollut nuorena vänrikkinä naulaamassa myös alkuperäistä lippua.

Lipun luovuttajana toiminut Seppälä piti tilaisuudessa puheen, jossa hän kertoi lipun merkityksestä seuraavasti:

"Jo Mooseksen aikoihin lippu oli tietyn ryhmän tunnus. Vanhassa testamentissa neljännen Mooseksen kirjan toisen luvun alussa sanotaan: "Herra puhui Moosekselle ja Aaronille sanoen: Israelilaiset leiriytykööt kukin lippunsa luo, perhekuntiansa sotamerkkien kohdalle; leiriytykööt taemmas ilmestysmajan ympärille." Lipun johdolla on marssittu siis jo vuosituhansia, ja marssi jatkuu. Lipun avulla joukko erottautuu muista joukoista, se yksilöi joukon ja sen aatteen."

Vänrikki Arvo Laitinen kantamassa kerhon tuoretta lippua tammisunnuntaina 1957.

*Vänrikki Tomi Tuominen kantamassa
kerhon uusittua lippua tammisunnuntaina
2013.*

Rovaniemen Reserviupseerikerhon lippu on ollut kerhon tunnuksena jo kuusikymmentä vuotta. Kaunis lippu yksilöi hyvin Rovaniemen kerhon muiden reserviläisjärjestöjen joukosta ja korostaa meidän juuria ja aatteita. Toivottavasti lippu toimii tunnuksenamme myös seuraavien kuudenkymmenen vuoden ajan.

Ltn Tomi Tuominen

27.9.2014 järjestettiin Lapin sodan päättymisen 70-vuotisjuhlan kunniaksi sotahistoriallinen retki Lapin sodan taistelupaikkoihin. Röyttän satama-alueella oleva Maihinnousu -muistomerkki kiinnosti retken osallistujia.

Itsenäisyyspäivän aattoillan juhla Ounasvaaran Hiihtoseuran Majalla 5.12.2014. Juhlavieraita saapui myös Norjasta, Ruotsista ja Virossa.

Reserviupseerikerhon ampumatoiminnan kehitys

Ampumakoulu uutena toimintamuotona

Rovaniemen reserviupseerikerho aloitti ampumakoulun järjestämisen Toramon ampumaradalla kesällä 2013. Kokemukset ovat olleet hyviä: aktiiviset maanpuolustajat ovat saaneet helposti pistoolilupiin tarvittavia ammunta- ja laukauskertoja lähellä kotia. Ruuhkaisemmassa Suomessa ei tällaista palvelua ole. Ilmeisesti siksi, että kaupalliset ampumaradat ja niiden toimijat pystyvät vastaamaan pistoolilupia haluavien tarpeeseen.

Tällainen toiminta tuli hyvin tarpeelliseksi sen jälkeen, kun ampumasevelaki muutettiin Jokelan ja Kauhajoen kouluampumisten jälkeen vuonna 2011. Paniikkiratkaisunomaisen lakimuutoksen jälkeen ampujan tulee harrastaa ammuntaa kaksi vuotta ennen kuin hän voi saada ensimmäisen oman kätensä aseeseen oikeuttavan aseilupansä. Ammuntaa on siis käytännössä harrastettava ensin kaksi vuotta jonkun toisen aseella. Tämän takia olemme kokeneet ampumakoulun järjestämisen hyvin tärkeänä osana jäsenille tarjottavaa palvelua. Tätä tarkoitusta varten kerho on hankkinut neljä pistoolia.

Ampumakoulussa harjoittelu aloitetaan aivan ammunnan perusteista, lähtien liikkeelle erilaisilla harjoitteilla, edeten progressiivisesti kohti vaikeampia ja vaikeampia suoritteita. Koska kaikki todellinen taito pohjautuu hyviin perusteisiin, ampumakoulussa harjoitellaan joka kerta hyvää tähtäystä ja laukaisua, toki vaihdellen matkaa lyhemmästä pitempään. Ampumakoulu tähtää reserviläisen sujuvaan, nopeaan, tarkkaan sekä ennen kaikkea turvalliseen aseenkäsittelyyn. Myös häiriöiden poistoa, lippaanvaihtoja sekä maalinvaihtoja harjoitellaan. Lukukauden päätteeksi syksyllä, kun kaikki taidot alkavat olla hallinnassa, harjoitellaan myös liikkeestä ammuntaa, joka on kaikkien toiminnallisten ampumalajien vaikeimpia suoritteita.

Ampumakouluun osallistuneet ovat hakeneet Rovaniemellä uusia lupia kymmenkunta kappaletta, ja lisää tulee enenevässä määrin joka vuosi. Suurin osa ampuijen suoritteista, joita pitää olla kahden vuoden ajalta vähintään kymmenen, on tullut ampumakoulusta, mutta toki mukana on ollut muualtakin tulleita suoritteita.

Ampumakoulu järjestetään kesäisin kesäkuussa ja elo-syyskuussa niin että kaikilla osallistujilla on mahdollisuus saada kasaan lupaviranomaisen vaatimat 5 ampumakertaa kaudessa. Kertoja on noin 10-15, joten aivan joka kerta ei tarvitse osallistua luvan saamiseksi. Myöskään kauhean kallista tämä toiminta ei ole. Osallistujilta peritään kausikohtainen 10 € taulumaksu yleisten järjestämiskulujen kattamiseksi ja patruunoista veloitetaan 0,3 €/kpl (9mm) tai 0,1€/kpl (.22). Yleensä illan ampuminen maksaa noin 5-7 euroa.

Kerhon ampumaupseeri luutnantti Tomi Hämäläinen näyttää mallia pistooliradalla.

Toiminnallisten ampumalajien tulo

Edellinen suuri muutos Rovaniemen Reserviupseerikerhon, ja tietenkin myös muiden reserviläistoimintaa harrastavien kerhojen toiminnassa tapahtui 1990 luvulla, kun uudeksi reserviläisten sodanajan valmiuksia parantavaksi ammuntalajiksi saatiin sovellettu reserviläisammunta eli SRA. Lajissa ratkaistaan monimutkaisia ammunta- ja muita rastitehtäviä liikkeessä, eli se toteuttaa erittäin hyvin ajatusta tulesta ja liikkeestä taistelussa; erittäin toiminnallista ajanvietettä ja monipuolisesti ampumataitoja kehittävää toimintaa.

Varsinaiset toiminnalliset lajit syntyivät siviilipuolelle vasta 1970-luvulla USA:ssa Jeff Cooperin ja hänen ystäviensä ansiosta. Näissä huomattiin olevan potentiaalia reserviläisten taistelukyvyyn kehittämiseen. Rynnäkkökiväärin vaistomainen ja riittävän tarkka mutta nopea käyttö on tärkein taistelijan taito nykyisellä taistelukentällä.

SRA-rasti alkamassa. Ampujalla kädessä haulikko, tuomari takana ajanottolaitteen kanssa.

Toiminnallisissa lajeissa korostuvat seuraavat seikat. Ammutut pisteet jaetaan tehtävään käytetyllä ajalla. Jos esimerkiksi kaksi kilpailijaa ampuu 100 pistettä ja toinen käyttää tehtävään aikaa 25 ja toinen 50 sekuntia, on tietenkin aika selvää kumpi on parempi ampuja. Huomion arvoista on lisäksi se, että pelkkä nopea suoritus ei takaa hyvää menestystä. Nolla jaettuna kahdella on edelleen nolla, mutta 10 jaettuna viidellä on kaksi. Toiminnallisten lajien guru Jeff Cooper kiteytti tämän todeten, että 20 luotia ilmaan ei ole tulivoimaa vaan yksi osuma on. Nopeuden ja osumien määrän lisäksi merkitystä on toki myös osumien sijoittumisella tauluun. Toiminnallisessa ammunnessa otetaan siis huomioon myös se seikka, että taistelussa se joka osuu ensiksi on yleensä vahvoilla, mutta se joka osuu paremmin jää voitolle.

SRA-ammuntojen palkintojenjako kesällä 1996. Keskellä pokaalin kanssa Seppo Rautiainen.

Rovaniemelle SRA tuli vuonna 1995, kun Matti Kariniemi tuli Oulusta kouluttamaan ja opastamaan paikallisia toimijoita. Tuolloin toimintaan lähtivät mukaan kerhon jäsenistä Sami-Pekka Kasvi, Eino Oksman, Seppo Rautiainen ja Kai Leinonen. Olennainen osa oman ampumaharrastuksen lisäksi oli uusien harrastajien saaminen mukaan lajin pariin. Tässä tarkoituksessa tämä kerhon nelikko järjestikin ympäri Lappia turvallisen ampujan kurssia, kouluttajakurssia ja tuomarikurssia. Näin uusi harrastus saatiin leviämään myös muihin maakuntamme kerhoihin.

Kiinnostus perinne kivääriammuntaan jälleen nousussa

Kerhon ampumaupseeri luutnantti Tuomo Koivisto on voittanut useita mitaleita perinne kivääriammunnan Suomen mestaruuskilpailuissa.

Aikanaan suojeluskunnat kehittivät ja pitivät yllä melko monipuolista ampumatoimintaa jäsenistölleen. Varsinaisia nykyisiä vastaavia toiminnallisia lajeja ei ollut, mutta monipuolisia kenttäammuntoja katoaviin ja ilmestyviin maalilaitteisiin harrastettiin. Varsinainen ammunta oli tavanomaista kouluammuntaa rivistä paikallaan oleviin maaleihin, hyvää ampuma-asentoa ja laukaisua korostaen. Koska silloin palvelusaseina olivat niin sanotut kolmenlinjan Mosin-Nagantit ja suojeluskuntakiväärit, johtui tarkkuuden korostaminen siitä, että jos viholliselle haluttiin tappioita, täytyi tulen olla kohdallaan myös pitkille matkoille.

Tästä voi hakea kokemusta perinnease-ammunnoista, jossa kerhomme ampumaupseeri luutnantti Tuomo Koivisto on yltänyt loistaviin tuloksiin. Aseet ovat sittemmin kehittyneet, ja siksi reserviläistaitojen kannalta kuvatun kaltaiset harjoitteet kuuluvat enemmänkin tarkka-ampujiksi varatuille. Suomessa järjestetään esimerkiksi Simo Häyhä – kilpailua, jossa veljeskerhomme Rovaniemen Reserviläisten joukkueet ovat pärjänneet mukavasti.

Reserviläisammunta ristipaineessa

Reserviläistoiminnassa sen ulkopuoliset tahot ovat hyvin pitkälti määränneet toiminnan laadun. Vasta Neuvostoliiton romahdus mahdollisti nykyisen kaltaisen reserviläistoiminnan ja reserviläisjärjestöjen toiminnan kehittämisen kohti itsenäisen maan normaalia reserviläistoimintaa. 1980-luvulla ei ollut mahdollista järjestää kovinkaan monipuolista ampumatoimintaa, sillä nykyisin suomalaisten menestyslajeihin kuuluvat toiminnalliset ammunnat tuomittiin räiskimisenä ja ”amerikkalaisuuden” ihannointina. Tämä oli melkoisen paha syytös noihin aikoihin; melkein yhtä paha kuin ”neuvostovastaisuus”. Onneksi noista ajoista on päästy henkisesti vapaampaan ilmapiiriin.

Suomessa ovat aselait muuttuneet tiuhasti viimeisen noin kolmenkymmen vuoden aikana. Vuodesta 1932 vuoteen 1994 pärjättiin yhdellä lailla, mutta sen jälkeen ovat lähinnä Euroopan unionista tulleet paineet pakottaneet muuttamaan aselakia useasti. Valitettavasti reserviläisen näkökulmasta muutokset ovat usein vieneet asioita huonompaan suuntaan.

Ltn Tomi Hämäläinen

Liitteet

Jäsenmäärän kehitys

– 1937	– 41
– 1941	– 95
– 1947	– 119
– 1952	– 195
– 1957	– 287
– 1960	– 422
– 1967	– 311
– 1972	– 239
– 1977	– 239
– 1982	– 270
– 1987	– 275
– 1992	– 280
– 1996	– 302
– 2002	– 294
– 2007	– 281
– 2012	– 264
– 2017	– 250

Aktiivisten jäsenten määrä tuntuu vähentyneen koko sodan jälkeisen ajan. Syyt tähän ovat olleet moninaiset. Vuoden 1960 huippuluvusta alkanut lasku selittyi pitkälti sillä, että veteraanisukupolvi alkoi poistumaan vahvuudesta, eikä heidän tilalle tullut samassa määrin suurten ikäluokkien edustajia. Sodan jälkeen aina 1980-luvulle asti maanpuolustustyö ei ollut kovinkaan suosittua ja poliittinen ilmapiiri oli välillä jopa vihamielinen toimintaa kohtaan.

Kylmän sodan päättyttyä tapahtunut yleisen ilmapiirin muutos ja reserviläistoiminnan uusi tuleminen näkyy myös kerhon jäsenmäärän kasvuna. Vuoden 1996 jäsenmäärää 302 voidaan pitää jonkinlaisena kattona Rovaniemen kokoisessa kaupungissa. Tämän jälkeen tapahtunut jäsenmäärän lasku selittyy ainakin osittain sillä, että ihmisten suhtautuminen vapaa-aikaan ja järjestöihin on muuttunut: järjestöihin ei haluta sitoutua kuten ennen, mutta toisaalta aktiivisista toimijoista kilpailee nykyään niin monta eri järjestöä.

Kerhon jäsenmäärän putoamista 1960-luvun jälkeen selittää myös osaltaan se, että tuolloin Lappiin perustettiin paljon uusia kerhoja, joidenka alaisuuteen moni jäsenistämme siirtyi. 1962 perustettiin Ounasjoen ja Yläkemijoen reserviupseerikerhot ja vuonna 1963 Alakemijoen Reserviupseerikerho. Yläkemijoen kerho kuitenkin lopetti toimintansa jo 1972 ja Alakemijoen kerho 1996. Opiskelijoille suunnattu oma kerho, Lapin Opiskelevat Reserviupseerit (LORU) perustettiin 1983, mikä on omalta osaltaan myös vähentänyt nuorten jäsenten määrää. Toisaalta moni aktiivi on siirtynyt LORU:sta kerhoon opintojen päätyttyä.

Ltn Tomi Tuominen

Kerhon puheenjohtajat

– 1937	Maj	B. Heimolainen
– 1938–39	Kapt	E. Ahonius
– 1939–45	Kapt	A. Wegelius
– 1946–54	Maj	P.V. Pentikäinen
– 1955	Kapt	E. Urponen
– 1956–57	Kapt	T. Saari
– 1958	Kapt	V. Heino
– 1959–60	Kapt	A. Vikman
– 1961–62	Kapt	K. Liisanantti
– 1962–65	Kapt	U. Kautovaara
– 1966–71	Ylil	M.E. Karinen
– 1972–76	Kapt	J. Eränen
– 1977–79	Kapt	L. Honka
– 1980–81	Kapt	M.E. Karinen
– 1982	Ylil	P. Vähämäki
– 1983–86	Ltn	M. Tepponen
– 1987–91	Ylil	R. Repo
– 1992–94	Ltn	J. Rantala
– 1995–96	Ltn	J. Mutka
– 1997–00	Ylil	K. Leinonen
– 2001–02	Kapt	S. Rautiainen
– 2003–04	Ylil	J. Sieppi
– 2005	Kapt	P. Koskela
– 2006	Ltn	J. Pöykkö
– 2007–08	Ylil	P. Ekdahl
– 2009–12	Ylil	V. Jakkula
– 2013	Ltn	T. Hämäläinen
– 2014–17	Ltn	T. Tuominen